

ITSEOPPIMISEN TYÖKALUPAKKI

Haavoittuvien nuorten
radikalisoitumisen
estäminen

- Lähestyminen etulinjasta

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Mitä radikalisaatio on?	5
Radikaaliryhmien erityispiirteitä	7
Eurooppa ja radikalisaatietietoisuusverkosto RAN	9
Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (1)	10
Mitä radikalisaatio on?	10
Perusarvoihin ja asenteisiin tutustuminen	13
Henkilöprofiileja	15
Sosiaalinen media ja radikalisaatio	20
Ekstremistitoimijoiden sosiaalisen median käyttö	21
Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (2)	23
Mediamyytit ja viestit	23
Juuret ja oksat	26
Ehkäisemisstrategioita ja harjoituksia	29
Nuorisotyöntekijöiden rooli radikalisaation ehkäisemisessä	30
Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (3)	31
Puuharjoitus	31
Aikajana	33
Konfliktien ymmärtäminen	35
Paikanvaihto	38
Juurien vahvistaminen	40
Lähteet	42

Johdanto

Johdanto

Tämä työkalupakki on kehitetty osana Erasmus+ Concordia projektia etulinjan nuorisotyöntekijöiden koulutukselliseksi resurssiksi. Se täydentää nuorisotyön ammattilaisille ja muille etulinjan työntekijöille kehitettyä lähiopetusohjelmaa, joka tarjoaa tukea ja ammatillista koulutusta radikalisaationehkäisemistyöhön. Lähiopetusjakso, joka on saatavilla osoitteessa www.concordia.website, auttaa etulinjan työntekijöitä kehittämään ydintaitoja haavoittuvien nuorten parissa työskentelemiseen ja opettaa tuottamaan sekä levittämään ekstremisminvastaista sanomaa. Oppijakso opettaa etulinjan työntekijöitä käyttämään jo saatavilla olevaa teknologiaa, kuten älypuhelimia ja tabletteja, mediatuotannon työkaluina ja demonstroi kuinka saavuttaa korkealaatuinen tuotantotaso ilmaisten tuotanto- ja editointiohjelmien avulla.

Tämä työkalupakki on luotu nuorisotyöntekijöiden itseoppimismateriaaliksi ja sitä voi käyttää: 1.) jo olemassa olevien tietojen ja taitojen lisäämiseen radikalisaatioon liittyen ja 2.) hyödyntämällä annettuja radikalisaatioon ja sen tunnistamiseen liittyviä käytännön harjoituksia nuorten parissa toimimisessa.

Työkalupakki on jaettu seuraaviin kappaleisiin:

- **Kappale 1: Mitä radikalisaatio on?**
- **Kappale 2: Sosiaalinen media ja radikalisaatio**
- **Kappale 3: Ehkäisemisstrategioita ja harjoituksia**

Työkalupakin kohderyhmä:

Nuorisotyöntekijät ja muut etulinjan aktiiviset toimihenkilöt, jotka työssään tunnistavat ilmeneviä ongelmia reaaliajassa ja joiden odotetaan reagoivan niihin heti tarpeen tullen. Nämä työntekijät ovat koko kasvatuksellisen alan innovatiivisimpia ja neuvokkaimpia ammattilaisia ja usein työskentelevät epätavallisissa ympäristöissä vailla samaa varmuutta, josta monet laitospohjaista työtä tekevät voivat nauttia. Haavoittuvien nuorten radikalisaatio on viimeisin, koko Euroopan kattava ongelma, johon etulinjan ammattilaisten odotetaan tarttuvan. Tämä työkalupakki on tarkoitettu nuorisotyöntekijöille, opettajille, kouluttajille, sosiaalityöntekijöille, katutyöntekijöille ja heille, jotka tarjoavat etulinjan palveluja nuorille, erityisesti riskinuurille.

Metodit:

Teoreettisen osuuden autonominen omaksuminen, ryhmäkeskustelut jne.

Resurssit:

Oppimisportaali verkossa www.concordia.website

Kesto:

Noin 65 tuntia itseohjattua oppimista

KAPPALE 1

Mitä radikalisaatio on?

Mitä radikalisaatio on?

Radikalisaatio ei ole yleensä tapahtuma, vaan prosessi, jossa yksilöitä vedetään mukaan terrorismiin liittyvään toimintaan. Monissa tapauksissa tämä prosessi liittyy identiteetin, tarkoituksen ja yhteisön etsintään. Se on sosiaalinen prosessi, jossa vertaissuhteet ovat avainasemassa, kun yritetään saada radikalisoitava yksilö tai ryhmä vakuuttuneeksi siitä, että terrorismi on oikeutettu toimintatapa.

Yksilön tai ryhmän radikalisoitumiseen vaikuttaa yleensä kolme osatekijää: radikaalinen ideologia, radikaalisen ideologian levittäjä sekä haavoittuvuutta ja paikallisia tekijöitä, jotka lisäävät yksilön tai ryhmän radikalisoitumisen mahdollisuutta. Jotta näiden haavoittuvuuksien hyväksikäyttö onnistuu, on oltava vastaavasti puute tietyistä tekijöistä, jotka muuten suojelisivat radikalisoitumiselta tai olisivat sille esteenä. Tutkimukset osoittavat, että polku radikalisoitumiseen on kaksivaiheinen. Ensimmäinen vaihe sisältää asenteellisen, tunnepohjaisen matkan, jossa yksilö omaksuu ekstremistisiä ajatuksia ja näkemyksiä. Toinen vaihe keskittyy käyttäytymiseen, kun ekstremistiset näkemykset muuttuvat väkivaltaisiksi teoiksi. Polun ensimmäinen vaihe tapahtuu silloin, kun haavoittunut mieli altistuu radikalisoivalle ideologialle ja vetää yksilöä kohti ekstremististä näkökulmaa.

Haavoittuneen mielen katsotaan olevan seurausta erinäisten tekijöiden yhdistelmästä. Tekijöihin voi kuulua taustalla vaikuttavia ongelmia (esim. vakiintunut rikollisuus, vaikea perhetausta);

- kokemukset ja vaikutteet (esim. ystävät, perhe, media), ja
- tyydyttymättömät psykologiset tarpeet (yhteenkuuluvuus, status ja tarkoitus) luovat oviaukon ekstremistiselle ideologialle.

Radikalisaation toinen vaihe on seurausta syvemmästä sitoutumisesta ekstremistiselle aatteelle ja sen saa aikaan yksi kolmesta tekijästä: sosiaalinen tekijä (missä ekstremistisestä verkostosta irrottautumisen hinta on korkea), emotionaalinen tekijä (ulkopuolisista vaikutteista eristäytyminen ja emotionaalisen sitoutumisen syventyminen terroristista tai ekstremististä aatetta kohtaan) tai kokemuseräinen tekijä (osallistuminen terrorismiin liittyvään toimintaan).

Toiset luokittelevat tämän ekstremismille haavoittuvuuden haavoittuvuustekijöiden ja mahdollisuuksien tasapainoksi, tai 'työnnä' ja 'vedä' tekijöiksi.

'Työnnä' tekijät	'Vedä' tekijät
• Vääryyden ja epäoikeudenmukaisuuden tunne • Tarve identiteetille, tarkoitukselle, kuuluvuudelle ja /tai toveruudelle • Jännityksen, haasteiden, seikkailun halu • Tarve statukselle, merkityksellisyydelle • Rikollisuus • Viehätys autoritäärisiä ideologioita kohtaan • Tietyt mielenterveysongelmat	• Ideologia tarjoaa diagnostisen tarkoituksen • Samaistuminen jaloön aatteeseen, perheen korvaavaan yhteisöön pääsy, sosiaalinen pääoma • Pääsy jännitykseen, haasteisiin ja seikkailuihin • Voimaantuminen ekstremistisestä identiteetistä • mahdollisuus toteuttaa rikollisia kykyjä • mahdollisuus olla auktoriteettiasemassa tai seuraajana • Ekstremistiset ideologiat voivat järkeistää hämmentävän maailman

Käytämme termiä 'radikalisaatio' kun kuvaamme sitä prosessia, missä yksilö päätyy toimimaan ekstremistisen ideologian nimissä – 'radikalisoija' on näin ollen joku, joka vaikuttaa, saa toiset mukaan ja syventää heidän osallisuuttaan väkivaltaisessa ekstremistisessä ja terroristisessa toiminnassa. Radikalisoijan vaikutus voi toimia rohkaisevana tekijänä niillä, joista tulee lopulta terroristeja. Vaikka radikalisoijat voivat olla taitavia manipuloidjia, he ovat usein myös kohteliaita, sosiaalisia, pidettyjä ja heillä on hyvä itsekuri. Tällaisilla yksilöillä voi olla paljon positiivisia ominaispiirteitä, ja yleensä juuri niiden voimalla he vaikuttavat muihin. Jotkut heistä voivat jopa olla mukana jossain positiivisessa toiminnassa, joka ei liity suoranaisesti radikalisaatioon, kuten nuorten auttaminen pois huumeiden parista, auttamalla perheiridoissa tai jonkinlaisen rikollisen toiminnan estäminen.

Radikaaliryhmien tunnusmerkkejä

On olemassa viisi erotettavissa olevaa radikaaliryhmätyyppiä. Tietyt piirteet ovat kaikille ryhmille yhteisiä. Ensiksi, kaikki ryhmät näkevät yhteiskunnassa jonkin vakavan ongelman, ja ongelma on erilainen jokaisella radikaaliryhmällä.

Toiseksi, radikaaliryhmät ovat vahvasti tyytymättömiä tapaan, jolla nykyinstituutiot (erityisesti poliisit ja poliitikot) käsittelevät heidän ongelmaansa. He voivat olla sitä mieltä, ettei heidän ongelmaansa huomioida tarpeeksi, tai etteivät instituutiot tee tarpeeksi korjauksia heidän kokemaansa vääryyttä. Tämä saa aikaan luottamuspulan ja näkökulman siitä, etteivät viranomaiset ole oikeudenmukaisia.

Kolmas tärkeä radikaaliryhmien ominaispiirre on se, että he pitävät oman ryhmänsä sääntöjä ja arvoja korkeammassa arvossa kuin muiden ryhmien. Tämä saa aikaan vahvan me vastaan muut -erittelyn, joka voi luoda perustaa väkivallan käytölle.

Neljäs radikaaliryhmien ominaispiirre on erityisen tärkeä: monet ryhmät ylläpitävät ideologiaa, joka oikeuttaa väkivallan käytön oman aatteen nimissä, ja väkivalta kohdistuu usein johonkin ulkopuoliseen ryhmään, jonka koetaan olevan vastuussa kohdatusta vääryydestä. Tämä näkyy selvimmin, kun radikalisaatioon sovelletaan sosiaalista identiteettiteoriaa, jossa vahva kuuluvuuden tunne omaan ryhmään yhdessä ulkopuolista ryhmää kohtaan tunnetun erilaisuuden kanssa voivat aiheuttaa ulkopuoliseen ryhmään kohdistuvaa väkivaltaa.

Alla olevassa taulukossa kuvaillaan erilaiset tyypit ja heidän päähuolensa.

Tyyppi	Päähuoli / ongelma	Esimerkit
1. Kansallinen tai separatistinen ryhmä	Valta-alueen turvaaminen omalle ryhmälle	ETA (Espanja), IRA (Irlanti), Palestiina/Israel PKK(Turkki), Tamil Tigers (Sri Lanka), ISIS (Syyria & Irak)
2. Äärioikeistolaisryhmät	Valkoihoisten korkean aseman vartioiminen, maahanmuuttajat nähdään uhkana	Klu Klux Klan (USA), Pegida (Saksa)
3. Äärivasemmistolaisryhmät	Pyrkimys varallisuuden tasapuoliseen jakautumiseen, kapitalismi nähdään suurimpana pahana	FARC (Kolumbia), BaaderMeinhof Group/"Punainen armeijakunta" (Saksa), Punainen Prikaati (Italia), Vallankumouksellisen kansan vapautusrintama (Turkki)
4. Yksiongelmaiset ryhmät	Päähuoli keskittyy yhteen tiettyyn aiheeseen (ei laajaan ideologiaan), kuten ympäristöön, eläinten oikeuksiin tai aborttiin	'Maan vapautusrintama' (Iso-Britannia), 'Eläinten vapautusrintama' (useat maat), 'Jumalan armeija' (Abortinvastainen, USA)

5. Uskontotaukustai- set ryhmät	Oman uskonnon kapea ja jyrkkä tulkinta oikeuttaa väkivallan käytön harhauskoisia vastaan	ISIS (Syyria/& Irak), Al Qaida (useat maat), 'Jumalan armeija' (USA)
---------------------------------------	--	--

Eurooppa ja radikalisaatiotietoisuusverkosto RAN

Euroopan komission julkaisut *Communication on Preventing Radicalisation to Terrorism and Violent Extremism* sekä *European Agenda on Security* tarjoavat käytännön viitekehyksen EU:n ehkäisy politiikkaan tällä osa-alueella. Vaikka radikalisaation ehkäiseminen on ollut EU:n terrorisminvastaisen toiminnan kulmakiviä jo yli kymmenen vuoden ajan, viimeaikaiset tapahtumat ovat korostaneet radikalisaation ehkäisyn tärkeyttä entisestään. Sekä *European Agenda on Security* että vuoden 2016 *Communication on Preventing Radicalisation to Terrorism and Violent Extremism* määrittivät tärkeysjärjestyksen ja listaavat, kuinka EU voi tukea valtakunnallista työskentelyä.

Toimenpiteet radikalisaation ehkäisyyn ja kohtaamiseen toteutetaan paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla, ja pääosin jäsenmaiden pätevyyden turvin. EU:lla on kuitenkin sivurooli: jäsenmaiden kohtaamat haasteet ovat samanlaisia, ja ongelman laajuus merkitsee sitä, että se vaikuttaa EU:in kokonaisuutena. Toiminta EU-tasolla mahdollistaa yhteistyön, verkostoitumisen, rahoituksen ja hyvien käytäntöjen vaihtokaupan. Radicalisation Awareness Network (RAN) on EU:n käytännön työkalu. Verkosto ja sen osaamiskeskus on kehitetty tukemaan eri tavoitteita, kuten deradikalisaatio- ja kuntoutusohjelmia (myös vankiloissa), kehittämään lähestymistapoja taistelusta palaavien ulkomaalaisten terroristien käsittelemiseen, antamaan opettajille ja nuorisotyöntekijöille taitoja ja keinoja radikalisaatiota aiheuttavien perimmäisten syiden käsittelemiseen ja sinnikkyiden vahvistamiseen erityisesti nuorten keskuudessa.

RAN yhdistää Euroopan radikalisaation ehkäisemisen parissa työskentelevät ammattilaiset. Tehokkaimmat ehkäisystrategiat estävät ihmisten sekaantumisen väkivaltaiseen ekstremismiin tai terroritekoihin ylipäättään. RAN on verkosto etulinjan ja ruohonjuuritason ammattilaisia, jotka työskentelevät joka päivä yksilöiden kanssa, jotka ovat jo radikalisoituneet tai jotka ovat alttiita radikalisoitumiselle. Ammattilaisiin kuuluu poliiseja ja vankilatyöntekijöitä, mutta myös niitä, jotka eivät ole tavanomaisesti mukana terrorisminvastustamistoiminnassa, kuten opettajia, nuorisotyöntekijöitä, kansalaisyhteiskunnan edustajia, paikallisia viranomaisia ja terveydenhuollon ammattilaisia.

RAN:in *Collection of Approaches and Practices* esittelee seitsemän eri ammattilaisen lähestymistavat radikalisaation estämiseksi, ja jokaista näistä on havainnollistettu kokoamalla opittuja asioita, valittuja työtapoja ja projekteja. Kokoelma tukee EU komission julkaisussa

Preventing Radicalisation to terrorism and Violent Extremism:

Strengthening the EU's Response ehdotettuja toimia ja se on erinomainen työkalu niin nuorisotyöntekijälle kuin etulinjan palvelutarjoajallekin.

Kokoelma on käytännönläheinen ja se kasvaa ja kehittyy jatkuvasti. Voit hakea siitä inspiraatiota työhösi haavoittuvien nuorten parissa, etsiä sovellettavia esimerkkejä omaan paikalliseen kontekstiisi, ja löytää kollegoita, joiden kanssa vaihdella ja vertailla ehkäisevän työn kokemuksia. Kokoelma on saatavissa ilmaiseksi osoitteessa:

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-wedo/networks/radicalisation_awareness_network/ran-best-practices_en.

Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (1)

Harjoituksen nimi	Mitä radikalisaatio on?
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu 8 nuoren ryhmälle, ikä 14 v ylöspäin
Kesto	Noin tunti mutta sitä voi laajentaa tarvittaessa, jos aikaa on ja harjoitus on synnyttänyt syvempää keskustelua
Yleiskatsaus	Harjoituksen tavoite on tarkastella yksilön ja ryhmän näkemyksiä radikalisaatioteeman ympäriltä, selventää mitä termillä tarkoitetaan ja yksinkertaisesti selkiyttää mistä oikein puhutaan.
Harjoituksen tarkoitus	• keskustella harjoituksen aikana paljastuvista eri tulkinnoista aihepiiriin liittyen • tunnistaa yleisiä teemoja ja vastakkaisia näkemyksiä • ottaa selvää, kuinka ryhmän nuoret suhtautuvat aiheeseen ja arvioida aiheen merkityksellisyys ja relevanssi tämän kohderyhmän sisällä • arvioida osallistujien alustava ymmärryksen taso aihepiiriin liittyen, kiinnittäen erityistä huomiota mahdollisesti ilmeneviin ennakkoluuloihin

Harjoituksen kuvaus

Vaihe 1: Ohjaaja pyytää jokaista osallistujaa miettimään oman määritelmänsä radikalisaation käsitteestä, pohjautuen heidän käsitykseensä sanan tarkoituksesta. Jokainen ryhmän jäsen kirjoittaa muutaman rivin määritelmänsä paperilapulle. Tämän vaiheen tulisi kestää vain muutamia minuutteja ja osallistujia tulisi kehottaa kirjoittamaan ensimmäinen asia, mikä tulee mieleen, ilman alkuajatustensa liiallista sensurointia.

Vaihe 2: Määritelmiä vertaillaan parin kanssa, ja molempien näkemysten perusteella pyritään yhteistyössä luomaan yhteinen, yhdistetty määritelmä. Onnistuakseen parien tulisi löytää yhtäläisyyksiä molempien paperilappujen välillä ja keksiä määritelmä, joka tuo esiin molempien näkemykset. Lopullinen määritelmä kirjoitetaan ylös paperille.

Vaihe 3: Kaksi paria yhdistetään neljän hengen ryhmäksi. Molemmat parit jakavat oman määritelmänsä ryhmässä ja jälleen tavoitteena on yhdessä kirjoittaa sellainen määritelmä, joka on yksimielinen ja edustaa kaikkien ryhmän jäsenten näkemystä. Tämäkin määritelmä kirjoitetaan paperille.

Vaihe 4: Kaikki ryhmät kootaan yhteen ja jokainen pienryhmä jakaa vuorollaan oman määritelmänsä koko porukalle, kertoen myös hieman prosessista, miten päätyivät lopulliseen määritelmäänsä. Jos on aikaa, voidaan ryhmässä jakaminen tehdä myös jo parityönä tehtyjen määritelmien kohdalla, ja sen jälkeen toteuttaa sama ryhmämääritelmien kanssa. Papereiden tulisi olla helposti saatavilla ympäri huonetta, jotta ohjaaja voi tarvittaessa viitata niihin keskustelun aikana.

Kysymyksiä keskusteluun:

- Miltä harjoitus tuntui osallistujista?
- Oliko vaikeaa työskennellä ensin yksin ja kuinka tämä työskentely poikkesi pari- ja ryhmätyöskentelystä?
- Mitä yleisiä teemoja nousi esille?
- Oliko paljon vastakkaisia näkemyksiä ja mielipiteitä? Jos oli, kuinka nämä selvitettiin?
- Uskovatko osallistajat, että heidän näkemyksensä edustavat myös laajemman yhteisön näkemystä?
- Muuttiko joku näkökantaansa, ja jos niin miksi?

	Vaihe 5: Ohjaaja jakaa ryhmän kanssa muutamia sanakirjamääritelmiä vertailun vuoksi. Kaksi esimerkkiä on annettu tässä valmiiksi mutta ohjaaja voi oman harkintansa mukaan käyttää muitakin esimerkkejä.
Esimerkit	Esimerkki 1 antaa melko laajan yleiskatsauksen... Radikalisaation voisi määritellä olevan ”kasvava halu kannattaa kauaskantoisia muutoksia yhteiskunnassa – sellaisia muutoksia, joiden tavoite on kumota vakiintunut demokraattinen järjestelmä ja johon liittyvä toiminta voi sisältää epädemokraattisten metodien käyttöä” tai ”prosessi, joka ajaa yksilön tai ryhmän hyväksymään, tukemaan tai rohkaisemaan väkivallan käyttöä politiikassa.” (From COPPRA Manual for Trainers http://www.coppira.eu/dl/preview%20trainers%20manual.pdf). Esimerkki 2 on yksinkertainen ja yksilauseinen tiivistys ”Tehdä radikaaliksi tai enemmän radikaaliksi, kuten politiikassa: nuoret, joita radikalisoidaan ekstremistisellä filosofialla”. (Lähde: Random House Dictionary 2016)
Tarvittava materiaali	• Muistilappuja tai valkoista paperia • Kyniä • Tusseja fläppitauluun • Fläppitaulu

Ohjaajalle	Tämä harjoitus edellyttää osallistujilta kohtalaista luku- ja kirjoitustaitoa. Tilanteen niin vaatiessa voi harjoitusta muokata suullisempaan muotoon ja pyytää osallistujia keskustelemaan ensin pareissa ja sitten pienryhmissä, miten he teeman käsittävät, loppuen lopulta koko ryhmän keskusteluun. Menetelmiin kuuluu: • Pohdiskelu yksilötasolla • Neuvottelu parin kanssa • Pienryhmäkeskustelut • Koko ryhmän palaute
Harjoituksen nimi	Perusarvoihin ja asenteisiin tutustuminen
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu 8 nuoren ryhmälle, ikä 14 v ylöspäin
Kesto	60 -75 minuuttia
Yleiskatsaus	Harjoituksen tarkoitus on saada osallistujat tutkailemaan omia näkemyksiään suhteessa niihin näkemyksiin, joita radikaali käyttäytyminen edellyttää. Ryhmän käytännön harjoittelun kautta osallistujat voivat tutkia ja paljastaa erilaisia asenteitaan ja arvojaan ja vastavuoroisesti haastaa ilmenneitä ennakkoluuloja ja stereotypioita.
Harjoituksen tarkoitus	• Rohkaista osallistujia tutkailemaan ja haastamaan omia näkemyksiään ja asenteitaan radikalisaatioon ja radikalisoituneisiin yksilöihin liittyen. • Kehittää ymmärrystä siihen, miten asenteemme voivat vaikuttaa ihmissuhteisiimme eri kulttuureista, uskonnoista ja taustoista tulevien ihmisten kanssa. • Rohkaista pohdiskelua teeman ympärillä yksilö- ja ryhmätasolla • Rikkoa myyttejä ja haastaa stereotypioita radikaalisti toimivia yksilöitä kohtaan

Harjoituksen kuvaus	Ohjaajalla on kolme vaihtoehtoa. Vaihtoehto 1: Iso ryhmäkeskustelu Ohjaaja lukee ääneen provosoivia lauseita ja pyytää ryhmää reagoimaan (vaistonvaraisesti) ja antamaan näkemyksensä jokaisen lauseen kohdalla. Vaihtoehto 2: Pienryhmätyöskentely Osallistujat jaetaan kolmeen pienryhmään ja jokaiselle ryhmälle annetaan lista provosoivia lauseita. Heitä pyydetään keskustelemaan ryhmässä jokaisesta lauseesta ja miettiä ryhmänä, ovatko lauseen kanssa samaa vai eri mieltä. Keskustelun jälkeen käydään yhdessä läpi kaikkien ryhmien lauseita ja muodostettuja mielipiteitä, joita muut ryhmäläiset voivat haastaa tai puoltaa. Vaihtoehto 3: Ympäri huonetta Ohjaaja merkitsee huoneeseen kolme eri aluetta – Samaa Mieltä, Eri Mieltä ja En Tiedä. Ohjaaja lukee lauseet ääneen ja pyytää osallistujia menemään sille merkitylle alueelle, joka kuvastaa omaa mielipidettä lauseeseen liittyen. Pyydä osallistujia väittelemään vastakkaisen mielipiteen edustajien kanssa ja haastamaan heitä muuttamaan näkemystään. Lopuksi ohjaaja johtaa keskustelua pääteemoista ja ongelmista, jotka ilmenivät provosoivien lauseiden myötä. Ohjaaja pyrkii myös purkamaan harjoituksen aikana ilmenneitä ennakkoluuloja.
Mukaelma	Ohjaaja voi pyytää osallistujia etsimään sanomalehtiartikkeleita, joissa on provosoivia kommentteja eri yhteiskuntaryhmistä, tai esimerkkejä radikalisaatiosta. Näitä voi sitten käyttää pohjana provosoivien lauseiden muodostamiseen, ja niitä voi käyttää pohjana ryhmätyöskentelylle ja ryhmien välille järjestettävään väittelyyn.
Tarvittava materiaali	• Paperi, jossa provosoivat lauseet (vaihtoehdot 1 ja 3) • Pienet kortit, joihin provosoivat lauseet on kirjoitettu, kolme lausetta jokaiselle kolmelle ryhmälle (vaihtoehto 2)

Ohjaajalle	Ennen harjoituksen alkamista tulee sopia yhteisistä pelisäännöistä ja varmistettava, että jokaisen asemaa kunnioitetaan ja että jokaisella on tarvittava tila mielipiteensä ilmaisemiseen. Menetelmiin kuuluu: • Pohdiskelu yksilötasolla • Pienet ryhmäneuvottelut • Keskustelua isossa ryhmässä
Harjoituksen nimi	Henkilöprofiileja
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu ryhmätyöhön, ikä 14v ylöspäin
Kesto	60 minuuttia
Yleiskatsaus	Profiilien luomisen tarkoitus on esittää analysoitava tilanne, määritellä mitkä tekijät loivat tilanteen sekä tutkailla mahdollisia tapoja mennä eteenpäin.
Harjoituksen tarkoitus	• Arvioida, ovatko profiilien esittämät tilanteet helposti siirrettävissä osallistujien omiin kokemuksiin, voivatko he samaistua luomiinsa profiileihin? • Saada osallistujat pohdiskelemaan ja arvioimaan omien arvojen ja ennakkoluulojensa laatua • Arvioida osallistujien ymmärrystä ja kokemuksia teemaan liittyen

Harjoituksen kuvaus

Vaihe 1: Pareittain osallistujat erilaisten henkilöprofiilien laatimiseen, ohjeena luoda ihmistyyppi, joiden he kuvittelisivat voivan olla haavoittuvia radikalisaatiolle. Henkilöprofiilin luomisprosessissa tulee tutkiskella ja keskustella seuraavista asioista:

- Tausta
- Ikä
- Perherakenne
- Uskonto
- Koulutuksen taso

Vaihe 2: Sen jälkeen, kun edellä luetelluista ominaisuuksista on keskusteltu, parit luovat henkilöprofiilin fläppitaulun paperille (tai joku muu iso paperi). Yksi luova tapa toteuttaa tämä (varsinkin nuorimpien kanssa) on piirtää hahmo paperille sitten, että toinen pareista makaa paperin päällä ja toinen piirtää hahmon ääriviivat paperille. Tätä hahmoa voi käyttää henkilöprofiilin pohjana – hahmolle voi antaa nimen, piirtää vaatteet jne.

Vaihe 3: Parit esittelevät hahmonsa ryhmälle ja kertovat lyhyesti, miksi he valitsivat luoda juuri tämän henkilön annetussa viitekehysessä.

Vaihe 4: Kun kaikki hahmot on esitelty, ne voidaan laittaa seinälle ympäri huonetta. Ohjaaja pyytää osallistujia pohtimaan, mitä keksityille hahmoille mahtaa tapahtua tulevaisuudessa.

Ryhmäkeskustelun lisäkysymyksiä:

- Mitä mieltä olit harjoituksesta?
- Oliko helppoa päästä yhteisymmärrykseen parin kanssa henkilöprofiilin luomisprosessissa?
- Miksi valitsit juuri tuon tyyppisen henkilöprofiilin?
- Oliko sinulla ennakkoluuloja jotakin tiettyä ihmistyyppiä kohtaan?
- Mikä motivoi hahmoasi liittymään radikaaliin toimintaan?
- Mitä tunnet heitä kohtaan – empatiaa, vihaa, jotain muuta?
- Pystytkö samaistumaan tähän hahmoon?

Tarvittava materiaali	• Fläppitaulu / isoja paperiarkkeja / iso paperirulla • Tusseja • Teippiä (jos pienempiä papereita täytyy teipata yhteen)
Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Henkilöprofiilien kehittäminen • Parityöskentelyä • Ryhmäkeskustelu

Usein kysytyt kysymykset

Mitkä ovat radikalisaation varoitusmerkkejä?

Nuorten radikalisaatio voi tapahtua pitkän ajanjakson aikana. Joissain tapauksissa radikalisaation laukaisee joku tietty tapahtuma tai uutinen ja prosessi tapahtuu paljon nopeammin. Joskus radikalisoitumisesta näkyy selviä varoitusmerkkejä ja toisinaan muutokset ovat vaikeammin havaittavissa. Teini-ikä on suurten muutosten aikaa ja nuoret haluavat usein olla yksin, vihastuvat helposti eivätkä luota auktoriteetteihin. Tämän vuoksi on vaikeaa erottaa radikalisaatiosta johtuvat asennemuutokset normaalista murrosiän käytöksestä.

Seuraavalla sivulla on listattu radikalisaatiolle ominaisia piirteitä ja käytöstapoja tunnistamisen helpottamiseksi:

Ulkoisia piirteitä

- Lisääntynyt väittelynhalu
- Kieltäytyminen vastakkaisten mielipiteiden kuuntelusta
- Haluttomuus toimia itsestään eroavien nuorten kanssa
- Muita loukkaava käyttäytyminen
- Salaliittoteorioista kiinnostuminen
- Vainottu tai sorrettu olo
- Ystäväpiirin ja ulkonäön muutokset
- Etäisyyden ottaminen vanhoista ystävistä
- Aiempien mieluisten aktiviteettien pois jääminen
- Uuteen uskoon kääntyminen
- Salamyhkäisyys ja haluttomuus puhua omista menoista
- Ymmärrys ja myötätunto ekstremistisiä aatteita ja ryhmiä kohtaan
- Online-identiteetin muutokset
- Useampi kuin yksi online-identiteetti
- Runsas ajankäyttö verkossa tai puhelimella
- Ekstremistisen verkkosisällön hakeminen
- Liittyminen tai pyrkimys liittyä äärijärjestöihin

Tunnet nuoret asiakkaasi hyvin, joten olet avainasemassa tunnistamassa, jos he käyttäytyvät epänormaalisti. Luota ja usko omaan ammatilliseen arviointikykyysi ja hae neuvoja, jos tuntuu, että jokin on vialla.

Millaisesta ihmisestä tulee terroristi?

EU:n ja akateemisen tutkimuksen mukaan EU:ssa ei ole olemassa yksittäistä sosiodemograafista terroristiprofiilia, eikä yhtä tiettyä polkua, joka johtaisi ekstremistiseen toimintaan. Terroristit tulevat erilaisista taustoista ja näyttävät ajautuvan toimintaan mukaan eri tavoin ja eri syistä.

Minkälainen ihminen voi olla haavoittuva ja radikalisaatiolle altis?

Ei ole olemassa mitään tiettyä radikalisaatiolle alttiin ihmisen arkkityyppiä, mutta yhdistäviä tekijöitä on havaittavissa. Yksilöt ovat usein mieleltään haavoittuvia ja ekstremistiselle ideologialle altistuneita, ja heiltä puuttuu suojatekijät (kuten vahva perhe- ja yhteisöverkosto), jotka muuten ehkäisisivät radikalisaatiota.

Tuleeko mielenterveysongelmista kärsivistä helpommin terroristeja?

Suurimmalla osalla terroristeista ei ole vakavia mielenterveysongelmia eivätkä mielenterveysongelmat johda välttämättä terrorismiin. Monet mielenterveyden ongelmat ovat yleisiä koko väestössä, joten voi toki olettaa, että myös jotkut terroristit niistä kärsivät. Mielenterveysongelmaisilla ei yleensä ole lisääntynyttä taipumusta väkivaltaan muita kohtaan, vaan he todennäköisimmin vahingoittavat ennemmin itseään.

Kuinka olennaisessa osassa ideologia on radikalisaatioprosessissa?

Vaikka ideologialla on keskeinen rooli radikalisaatiossa, tulee sitä käsitellä psykologisten tarpeiden ja haavoittuvuuksien yhteydessä. Usein terroristipropaganda vetoaa näihin psykologisiin tarpeisiin, kuten statuksen tai jännityksen kaipuuseen. Ideologia toimii vetävänä voimana ja tarjoaa viitekehyksen, jonka pohjalta käsitellä identiteetin tarpeen, epäoikeudenmukaisuuden ja vääryyden tunteita.

Millainen vaikutus online propagandalla on?

Online propaganda on yksi ekstremistien ja terroristien käyttämä alusta, jonka kautta mainostetaan ja jaetaan ideologista materiaalia. Materiaaliin kuuluvat myös kirjat ja lehtiset sekä video- ja äänimateriaalit, jotka voivat olla verkossa nettisivuilla, keskustelufoorumeilla ja online uutiskirjeinä tai levitettävissä mp3, DVD tai CD muodossa. Vaikka viralliset mediajulkaisut, kuten online lehdet ja propagandavideot ovat tärkeitä, sosiaalisen media-alustojen, kuten Twitterin tai Tumblrin, käytön kasvu on mahdollistanut laajemman amatöörimäisen osallistumisen radikaali-islamisteille ja propagandan levittäjille. Suuri osa tästä jaettavasta sisällöstä voi olla uudelleen julkaistua materiaalia vakiintuneilta ryhmittymiltä, mutta sitä voi esittää ja jakaa uudella ja erilaisilla tavoilla. Tämä on nähtävissä selkeästi Syyriasta virtaavassa propagandamateriaalissa, missä ISIL tai Nusra Front -ryhmien viralliset julistukset kulkevat rinta rinnan länsimaisten värvätyjen levittämän materiaalin kanssa Twitterissä ja muilla sosiaalisen median alustoilla. Tämä amatöörimäisempi materiaali saattaa tarjota kohdistetumman ja osuvamman sanoman ja näin vaikuttaa vahvemmin kohdeyleisöön.

KAPPALE 2

Sosiaalinen media ja radikalisaatio

Sosiaalinen media ja radikalisaatio

Ekstremistitoimijoiden sosiaalisen median käyttö

UNESCO tutkimus *“Youth and violent extremism on social media”* (Nuoriso ja väkivaltainen ekstremismi sosiaalisessa mediassa) osoittaa, että todisteita internetin, sosiaalisen median ja väkivaltaisen radikalisaation yhteydestä toisiinsa on hyvin rajallisesti ja tulokset ovat edelleen epäselvät. Siitä huolimatta voidaan kuitenkin yleistää ja todeta, että internet ja sosiaalinen media ovat todennäköisesti aktiivisessa roolissa väkivaltaisessa radikalisaatioprosessissa, pääosin tiedon ja propagandan levityksen kautta. Ne myös edistävät valittujen yleisöjen osallistumista ja auttavat tunnistamaan radikaalisista ja väkivaltaisista viesteistä kiinnostuneita. Tällä tavoin sen sijaan, että ne toimisivat väkivaltaisen käytöksen alullepanijoina, internet ja erityisesti sosiaalinen media toimivat radikalisaation mahdollistajina. Niinpä internetin roolin voi tarkemmin määritellä olevan mielipiteiden muokkausta kuin päätöksenteon käynnistystä, ja se toteutuu luomalla ympäristön, jossa on muita samoin ajattelevia, ja jotka asetetaan yhteisönä vastakkain jotain muuta, vierasta asiaa/ryhmää kohtaan.

Sosiaalisesta mediasta on tullut olennainen ja jännittävä osa elintapojamme. Miljoonat nuoret käyttävät sosiaalisen median alustoja päivittäin sisällön jakamiseen. Mutta on olemassa pieni vähemmistö, joka käyttää sosiaalista mediaa radikalisoimiseen sekä haavoittuvien yksilöiden värväämiseen.

Ekstremistiselle propagandalle altistuminen – niin verkossa kuin sen ulkopuolella – on välttämätöntä radikalisaatioprosessille. Ekstremistinen sanoma on tehokasta sen yksinkertaisuuden, syntipukkien käytön ja tunteisiin (pelko, viha, häpeä, kunnia) vetoavuuden takia. Viestit rakennetaan sellaisiksi, että ne hyväksikäyttävät juuri niitä identiteettiongelmia, joiden kanssa nuoret taistelevat. Väkivaltaiset ja eristävät ideologiat rakentuvat juuri näiden varaan. Mutta tiedonsiirtotapa on yhtä tärkeä. Suositettu ekstremistipropaganda on yleensä korkealaatuisesti tuotettua, nopeatempoisesti editoitua, sisältää musiikkia ja karismaattisen kertojan sekä kutsuhuudon. Ammattimainen ja sivistynyt sosiaalisen median käyttö, erityisesti ISIL-järjestön toimesta, on muuttanut pelikenttää olennaisesti.

Euroopan hallitukset ja viranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä kommunikaatioteollisuuden kanssa terroristisen sisällön poistamiseksi internetistä. Helmikuusta 2010 lähtien on internetistä poistettu yli 95,000 kappaletta terrorismisisältöistä materiaalia. Alla listatut yhtiöt työskentelevät EU:n kanssa rajoittaakseen omien alustojensa käyttöä terrorismitarkoituksessa. Siitä huolimatta sisältöä ladataan jatkuvasti ja monilla radikalisoijilla on vakiintunut online-profiili ja he käyttävät seuraavia alustoja:

- Facebook: ISIL:n tukijat käyttävät Facebookia sisältöjen, kuten uutisten ja YouTube videoiden jakamiseen vertaisyhteisöissään ja ikätovereidensa kanssa.
- Twitter: Twitter on toinen suosittu sosiaalisen median alusta, josta löytyy ISIL:ä kannattavia profiileja ja niitä, jotka jakavat ISIL propagandaa. Tilin perustaminen ja anonyyminä pysyttelemine on helppoa, kuten myös materiaalin jakaminen laajalle joukolle.
- Instagram: Instagramia käyttävät taistelijat ja ISIL:n tukijat jakamalla eri ISIL organisaatioiden tuottamia valokuvia. ISIL tukijat jakavat kuvia myös elämästään

Syyriassa, usein näyttämällä maisemakuvia ym. joilla yrittävät esittää, että paikallinen elämä on helppoa ja onnellista.

- YouTube: YouTubea käytetään videoiden lataamiseen, niin ISIL:n virallisten videoiden kuin omien tuotantojen levittämiseen. Käytössä on useita 'feikkitilejä', jotta videot voidaan ladata nopeasti uudestaan sitä mukaa kun niitä poistetaan. Käyttäjät jakavat YouTube videolinkkejä omilla sosiaalisen median alustoillaan, erityisesti Twitterissä ja Facebookissa, ja näin levittävät propagandamateriaalia.
- Ask.fm: Syyrian tai Irakin matkaa suunnittelevat kyselevät joskus Ask.fm palvelussa brittiläisiltä jihadisteilta sekä naispuolisilta ISIL:n tukijoilta matkustamiseen, elintagoon, värväämiseen, taisteluun ja laajempaan ideologiaan liittyviä asioita. ISIL:n tukijoiden antamat vastaukset ovat rohkaisevia ja lupaavat, että kaikki ongelmat ratkeavat, jos he vain matkustavat alueelle.
- Tumblr: Taistelijat käyttävät blogisivusto Tumblr:ia mainostaakseen pidempiä, teologisia ajatuksiaan matkustamisen puolesta. Tumblr on suosittu naispuolisten ISIL:n tukijoiden keskuudessa, jotka ovat kirjoittaneet blogeja käsitelläkseen niitä huolia, joita matkustamista suunnittelevilla nuorilla naisilla mahdollisesti on (kuten huolet perheen jättämisestä sekä Syyrian elintasosta).
- Yksityisviestit: Sosiaalisessa mediassa ISIL:n tukijat rohkaisevat muita lähettämään heille yksityisviestejä suljetuissa verkostoissa, kun pyydetään arkaluontoista informaatiota, kuten matkustusohjeita, mitä pakata mukaan ja keneen olla yhteydessä saavuttuaan maahan). Suosittuihin yksityisten viestien sovelluksiin kuuluvat WhatsApp, Kik, SureSpot ja Viber.

Huoli ekstremistitoimijoiden sosiaalisen median käytöstä verrattuna perinteiseen mediaan, medialukutaidon katsotaan olevan avainasemassa radikalisaation ehkäisemisessä ja epäluulojen kitkemisessä tietyiltä yhteiskunta-alueilta. Tähän liittyy tietoisuuden lisääminen ekstremistisen propagandan strategioista ja motiiveista, vihapuheesta tai tekaistuista uutisista, mutta myös tiedon lisääminen teknisistä toiminnoista ja algoritmeista, jotka vaikuttavat sisällön näkyvyyteen ja levittämiseen. Tätä käsiteltiin paljon Concordian lähiopetusjakson opinto-ohjelmassa.

Yhdessä kansalaisvalistuksen tai diversiteettivalistuksen kanssa mediakoulutus tarjoaa nuorille monia mahdollisuuksia muodostaa ja tuoda esille omia yksilöllisiä mielenkiinnon kohteita ja näkemyksiä. Nuorisokerhojen ja koulujen tulisi olla turvallisia paikkoja, joissa nuoret voivat keskustella sosiaalisista asioista sekä politiikasta, kuten ekstremismistä ja terrorismista. Sietokyvyn ja sinnikkyuden kasvattaminen tekevät heistä vahvempia ja auttaa ekstremististen näkemysten torjumisessa. Nuorten vastustuskykyä ekstremisteille viesteille voi kasvattaa antamalla heille tarvittavia tietoja ja taitoja poliittisten ja yhteiskunnallisten asioiden kriittiseen tarkasteluun, todistusaineiston punnitsemiseen, väittelyyn ja järkevien argumenttien muodostamiseen. Tähän voi kuulua radikalisaatioon ja ekstremismiin sekä muihin yhteiskunnallisiin ja poliittisiin asioihin liittyvän keskustelun ohjaaminen osallistujien ikätasot huomioiden ja demokratian, yksilönvapauden, molemminpuolisen kunnioituksen ja suvaitsevaisuuden arvoja kannattamalla.

Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (2)

Harjoituksen nimi	Mediamyytit ja viestit
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu 8 nuoren ryhmälle, ikä 14 v ylöspäin
Kesto	Vähintään 60 minuuttia mutta kestoja voidaan laajentaa, jos harjoituksen pohjalta syntynyt keskustelu vaatii enemmän aikaa
Yleiskatsaus	Harjoituksen päämääränä on rohkaista osallistujia pohtimaan faktatiedon, mielipiteiden ja puolueellisuuden rooleja mediaviesteissä ja kuinka harhaanjohtavat ja vääristyneet viestit voivat vaikuttaa siihen, miten tarina esitetään. Laajempi tietoisuus median puolueellisuudesta ja manipuloinnista voi rohkaista osallistujia haastamaan väkivaltaa kannattavat viestit.
Harjoituksen tarkoitus	• Korostaa tapoja, joilla puolueellista tai harhaanjohtavaa sisältöä kommunikoidaan, jotta osallistujat tulevat tietoisiksi lähdekriittisyydestä • Pystyä erottamaan faktat, mielipiteet ja puolueellisuus toisistaan ja rohkaista keskustelua näistä asioista • Tarjota tilaisuus tutkia kuinka media saattaa painostaa hallituksia ja julkisia mielipiteitä • Tarkastella median roolia terrorismissa sekä positiivisesta että negatiivisesta näkökulmasta

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Ohjaaja aloittaa esittämällä seuraavan lausunnon, jolla pyrkii saamaan aikaiseksi alustavaa keskustelua median roolista nyky-yhteiskunnassa. <i>Yhdistyneiden Kansakuntien hyväksymässä Ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa vuodelta 1948 sanotaan artikla 19:ssä seuraavaa: 'Jokaisella on oikeus mielipiteen- ja sananvapauteen; tähän sisältyy oikeus häiritsemättä pitää mielipiteensä sekä oikeus rajoista riippumatta hankkia, vastaanottaa ja levittää tietoja kaikkien tiedotusvälineiden kautta.'</i> Vaihe 2: Osallistujamäärästä riippuen jaa iso ryhmä 3-4 hengen pienryhmiin. Vaihe 3: Jaa ryhmiin ensin kokoelma sanoma- ja aikakausilehtiä, iso paperiarkki esim. fläppitaulusta, teippiä/liimaa ja sakset. Pyydä ryhmiä leikkaamaan lehdistä irti artikkeleita ja valokuvia, joissa heidän mielestään kuvataan ihmisiä jollain tavalla radikaalissa toiminnassa. Leikkeet tulee tämän jälkeen jakaa kahteen kategoriaan sen perusteella, kokeeko ryhmä esimerkin negatiivisena vai neutraalina ja sommitella kollaasiksi isolle paperille näiden mukaan. Vaihe 4: Jokainen pienryhmä esittää kollaasinsa koko ryhmälle ja kertoo ajatuksistaan valitsemiinsa leikkeisiin liittyen. Ohjaaja pitää huolen, että kaikki keskittyvät jokaisen ryhmän esityksiin ja rohkaisee osallistujia kommentoimaan ja esittämään kysymyksiä. Vaihe 5: Ohjaaja aloittaa keskustelun, joka keskittyy seuraaviin kysymyksiin: • Onko esimerkeissä toistuvia teemoja/kuvia? • Millaista kieltä niissä on käytetty? • Ovatko media ja terrorismi erottamattomia toisistaan? • Millainen rooli massamedialla ja sosiaalisilla verkostoilla on terrorismin, mukaan lukien värväys ja propaganda, kehittämisessä/kehittymisessä? • Onko ihmisille yleisesti ottaen epäselvää seuraavat termit: terrorismi, ekstremismi ja radikalisaatio? • Mitä seurauksia tästä on nykypäivän aikuisille ja nuorille?
----------------------------	---

	Vaihe 6: Ohjaaja lukee seuraavan lausunnon, joka liittyy erityisesti siihen, kuinka nuoria kuvataan mediassa, ja pyytää ryhmää reagoimaan. <i>‘Nuoret nähdään usein uhkana ja media lietsoo tätä tarinoilla nuorisorikollisuudesta, nuorten eksymisestä radikaalien ryhmien toimintaan jne. Tämän myötä voidaan nähdä nuoret yhteiskunnallisena ongelmana ja kokea, että nuorisotyön tulisi keskittyä korjaamaan näitä epäkohtia sen sijaan, että annettaisiin nuorille enemmän vapautta itsensä ilmaisemiseen.</i> <i>Näitä yhteiskunnan asenteita tulisi haastaa jatkuvasti ja pyrkiä pääsemään eroon yleistyksistä. Nuoria tulisi rohkaista kyseenalaistamaan arvoansa ja asemaansa yhteiskunnassa.’</i> Keskustelukysymyksiä: • Onko tässä lausunnossa näkökulmia, jotka ovat mielestäsi totta? Jos on, niin mitkä? • Koetko jotkin tavat tai valitut sanamuodot, joilla asiat on lausunnossa ilmaistu, loukkaavina? Mitkä ja miksi? • Miten ja mitä kautta saamme ajatuksia nuoriin ja radikalisaatioon liittyen? • Kuinka mediassa kuvataan näitä nuoria ja kuinka heidän kuvauksensa vaikuttaa meihin?
Tarvittava materiaali	• Valikoima aikakausi- ja sanomalehtiä • Isoja paperiarkkeja esim. fläppitaulusta • teippiä/liimaa • saksia
Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Mediamateriaalin läpi käymistä ja sen analyysiä • Ryhmätyöskentely pienissä kokoonpanoissa • Iso ryhmäkeskustelu

Harjoituksen nimi	Juuret ja oksat
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu ryhmätyöhön, ikä 14v ylöspäin
Kesto	Vähintään 60 minuuttia mutta kesto voidaan laajentaa, jos harjoituksen pohjalta syntynyt keskustelu vaatii enemmän aikaa
Yleiskatsaus	Harjoituksen tarkoitus on tunnistaa verkossa tapahtuvan vihapuheen syitä ja esitellä Euroopan Neuvoston vihapuheen vastainen liike "No Hate Speech Movement". Kampanjaa vetää Euroopan Neuvoston nuorisoasiain osasto, joka pyrkii saamaan nuoria liikkeelle taistelemaan vihapuhetta vastaan ja ajaa ihmisoikeusasioita verkossa. Lisää tietoa sekä yhteystiedot valtakunnallisiin kampanjoihin ja yhteistyökumppaneihin löydät täältä: https://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign
Harjoituksen tarkoitus	• Ymmärtää verkossa tapahtuvan vihapuheen syitä ja seurauksia • Tutkia keinoja käsitellä vihapuhetta verkossa tarkastelemalla ongelman perimmäisiä syitä ja tunnistaa tapoja toimia niitä vastaan

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Esittele No Hate Speech Movement ryhmälle. Jaa osallistujat pienryhmiin. Jokaiselle ryhmälle annetaan yksi iso paperi (A2 tai isompi), johon tulee piirtää vihapuhetta kuvaava puu juurineen ja oksineen. Vaihe 2: Jokaisen ryhmän tulee määritellä ja kirjoittaa joitakin asioita, jotka johtavat vihapuheeseen online-ympäristöissä (puun juuret) ja joitakin asioita, jotka ovat vihapuheen seurausta (oksat). Jokaisella juurella voi olla syvempi juuri ja jokaiselle oksalla uusi oksa, jos asiat haarautuvat. Vaihe 3: Puunrungossa tulisi lukea seuraava teksti (voi tehdä valmiiksi etukäteen tai antaa jokaiselle ryhmälle teksti lapulla, jonka voi kiinnittää runkoon), jonka kuvitellaan olevan internettiin laitettu lausuma: "Eurooppaan rantautuvat pakolaiset ovat terroristeja ja fanaatikkoja sekä ISIS-järjestön jäseniä. He tulevat rajan yli väärillä henkilöllisyyspapereilla ja toteuttavat verisiä hyökkäyksiä meitä kohtaan. Ajakaa heidät pois Euroopasta!" Vaihe 4: Jokaisella ryhmällä on 20 minuuttia aikaa täyttää niin monta juurta ja oksaa kuin pystyvät. Sen jälkeen puut pystytetään ympäri huonetta ja jokainen ryhmä esittelee vuorollaan oman puunsa muille. Keskustelukysymyksiä: • Huomasitko mielenkiintoisia eroja puiden välillä? • Kuinka helppoa oli löytää vihapuheen 'juuret'? Oliko haasteita? • Kuinka voimme löytää keinoja vihapuheen leviämisen estämiseksi internetissä? • Kuinka voisit käyttää omaa puutasi siihen, että pakolaisia kohtaan suunnattu vihapuhe vähenisi? • Mitkä juurista ja oksista ovat sellaisia, joista koulujen opettajat voisivat puhua estääkseen vihapuheen leviämistä?
Tarvittava materiaali	• Isoja paperiarkkeja (A2 tai isompi) • Tusseja/kyniä

Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Mediamateriaalin arviointi ja analyysi • Pienryhmätyöskentely • Iso ryhmäkeskustelu
Esimerkkitapaus - Jamal el Khitab (AT)	
'Jamal' projektin taustalla oleva ydintiimi koostuu yhdeksästä henkilöstä (sekä nuorista että aikuisista), joista neljän voidaan sanoa olevan entisiä ISIS-kannattajia, tai jotka ovat kääntäneet selkensä Jihadistiympäristölle. Heitä yhdistää se, että kaikki ovat nuoria muslimeja, jotka vastustavat uskontoperäistä ekstremismia. Nuorisotyöntekijöiden ja muiden ammattilaisten avulla tiimi on tuottanut videosarjan, joka kertoo tarinan Jamalista, fiktiivisestä nuoresta, joka pakeni Itävaltaan lapsena. Jamal puhuu turhautumisestaan ja kyseenalaistaa islamilaista identiteettiään, tarjoten vaihtoehdon ekstremistisille ideologioille. Videoiden tarinat on otettu suoraan nuorten elämästä ja ne voi katsoa täällä: https://www.youtube.com/watch?v=sJkBZRn82kY Kun videot oli julkaistu kohderyhmälle (ekstremistisistä ideologiasta kiinnostuneet nuoret), nuorisotyöntekijät keskustelivat verkossa videoihin reagoineiden nuorten kanssa ja tukivat heitä itsepohdiskeluprosesseissa (verkossa tapahtuvaa katutyöskentelyä).	

KAPPALE 3

Ehkäisemisstrategioita ja harjoituksia

Ehkäisemisstrategioita ja harjoituksia

Nuorisotyöntekijöiden rooli radikalisaation ehkäisemisessä

Nuoret ovat haavoittuvuutensa takia keskeinen ryhmä radikalisaation ehkäisemistyössä. Joitakin erityisen haavoittuvia nuoria on haasteellista tavoittaa. Nuorisotyöntekijöillä ja muilla ammattilaisilla, jotka tekevät työtä nuorten parissa, on paras asema havaita radikalisaation varhaisia merkkejä ja tarjota nuorille vaihtoehtoja. Nuorisotyöntekijät ja muut etulinjan ammattilaiset voivat myös toimia positiivisina roolimalleina tai ohjaajina nuorille. Yleisesti ottaen nuorisotyöntekijät ovat koulutettuja ja vankalla kokemuksella varustettuja liittyen huumeisiin, seksuaaliseen hyväksikäyttöön, uhkapelaamiseen, jengeihin jne. liittyen ja voivat käyttää asiantuntemustaan radikalisaation ehkäisemistyössä.

Vuonna 2017 Euroopassa tuotettiin aktiivista nuorisotyötä tekeville useita käsikirjoja ja työkalupakkeja. Euroopan unionin Koulutuksen, nuorison, urheilun ja kulttuurin pääosaston (DG EAC) tuottama *'The contribution of youth work to preventing marginalisation and violent radicalisation'* sekä British Councilin ja SALTON tuottama *'Young people and extremism pack'* ovat näistä esimerkkejä. Näitä vahvoja julkaisuja ennen ilmestyi esimerkiksi Werner Prinzjakowitschin laatima *'The preventative role of open youth work in radicalisation of open youth work'* opas. Nämä käsikirjat ja työkalupakit tarjoavat laajan kirjon suosituksia ja työkaluja varhaisesta ehkäisemistyöstä lähtien aina ekstremisti-ideologian vaikutuksen alla olevien nuorten kanssa työskentelyyn asti. Oppaita suositellaan nuorisotyöntekijöiden itseoppimateriaaleiksi.

Radikalisaatiotyössä tärkeää on yhteisymmärrys kaikkien etulinjan työntekijöiden välillä siitä, että on viisaampaa yrittää ehkäistä yksilön syvempää radikalisoitumista kuin yrittää täydellistä deradikalisaatiota. Hyväksi käytännöksi katsotaan keskustelun aloittaminen radikalisoituneen yksilön kanssa siten, että mukaan tuodaan muita ammattilaisia ja ilmaistaan yhdessä huolta, samalla kun tarkkaillaan tilannetta syvemmin ja otetaan yhteyttä viranomaisiin. Concordia projekti ja sen edustama moniammatillinen puuttuminen ja tietotaidon lisääminen siitä, ketkä ammattilaiset tulisi pyytää mukaan, sekä samanaikainen tasapainon löytäminen luottamuksellisuuden, yksityisyyden ja ilmoitusvelvollisuuden välillä, on tehty täydessä ymmärryksessä siitä, ettei kukaan pysty yksin ehkäisemistyöhön. Seuraavassa osiossa suosittelemme viittä käytännön harjoitusta, jotka sinä nuorisotyöntekijänä voit toteuttaa ehkäisemistyössäsi kentällä nuorten parissa.

Lukusuosituksia:

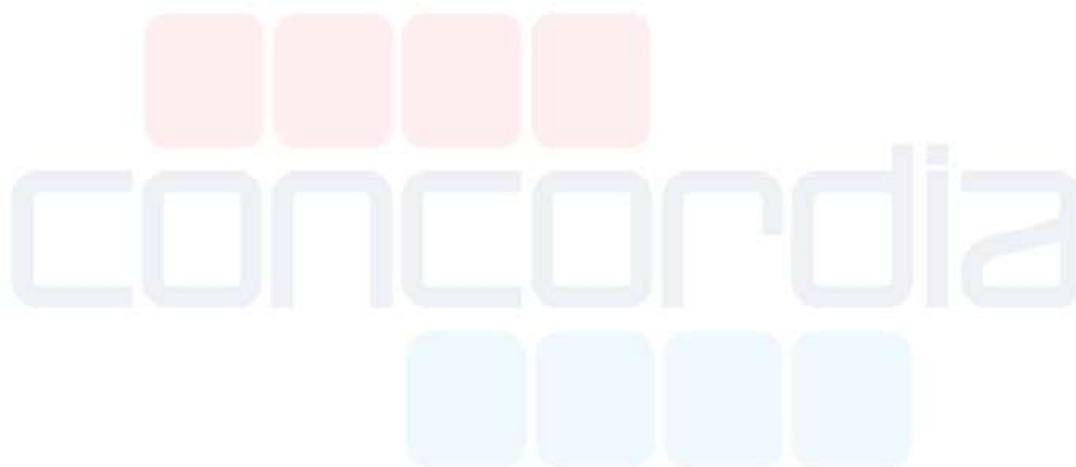
- RAN Issue Paper: Discussing Taboos and Controversial Issues
- RAN Issue Paper: Multi-agency working and preventing violent extremism

Molemmat löytyvät osoitteesta: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-wedo/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers_en

Käytännön harjoituksia nuorisotyöntekijöille (3)

Harjoituksen nimi	Puuharjoitus
Ryhmän koko ja ikä	4-12 henkilön ryhmät, 12v ylöspäin
Kesto	60 minuuttia
Yleiskatsaus	Tämä harjoitus selvittää nuorten näkemystä omasta yhteiskunnastaan ja paljastaa jonkin verran heidän kokemuksiaan eri ihmisten ja ryhmien rooleista.
Harjoituksen tarkoitus	• Tutkia, uskovatko nuoret nyky-yhteiskunnassa olevan hierarkiaa eri ryhmien välillä ja jos näin, miltä se näyttää heidän näkökulmastaan. • Poistaa stereotyyppisiä ja piiloviestejä osallistujien esille tuomiin ryhmiin liittyen.

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Ohjaaja jakaa paperit ja kynät jokaiselle osallistujalle ja pyytää heitä piirtämään puun, jossa on oksia eri korkeuksilla, ja tikku-ukkoja istumaan oksille. Ohjaaja varmistaa, että oksia tehdään useampi. Vaihe 2: Ohjaaja kertoo, että puu edustaa yhteiskuntaa ja puussa istuvat eri ihmiset ovat eri ryhmiä/rotuja joista yhteisömme muodostuu. Omiin kokemuksiin pohjautuen osallistujien tulee miettiä, mitkä ryhmät heidän mielestään ovat ylimpänä (eli pärjäävät parhaiten) ja mitkä ryhmät ovat pohjalla. Mitkä ryhmät jäävät näiden väliin? Vaihe 3: Jonkin hetken kuluttua ohjaaja pyytää osallistujia jakamaan piirustuksensa ryhmän kanssa ja kertomaan, miksi he ovat laittaneet valitsemansa ryhmät piirustuksen mukaiseen järjestykseen. Vaihe 4: Teemaan ja nousseisiin asioihin liittyvä keskustelu, tässä esimerkkikysymyksiä: • Mitä tulisi tapahtua, jotta yhteiskunnasta tulisi tasapainoisempi ja reilumpi? • Olemmeko me itse osallistuvassa roolissa, ja jos niin miten? Vaihe 5: Jaa iso ryhmä pienryhmiin. Anna jokaiselle ryhmälle paperi, johon he piirtävät ison puun ja yhteisymmärryksessä miettivät, miltä tasapainoisen yhteiskunnan tulisi näyttää. Vaihe 6: Jokainen ryhmä esittelee puunsa tunnin lopuksi ja kertoo hieman siitä, miten he päätyivät esittelemäänsä rakenteeseen. Ohjaaja lukee lehtisen ”Dialogia ei synny ilman nöyryyttä” ja jakaa jokaiselle osallistujalle kopion.
Tarvittava Materiaali	• Paperia • Tusseja • Fläppitaulu • Dialogi-lehtinen: katso liite 1

Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Pohdiskelu yksilötasolla • Keskustelu ja neuvottelu pienryhmissä • Palaute ja keskustelu isossa ryhmässä
Harjoituksen nimi	Aikajana
Ryhmän koko ja ikä	6 hlöä tai enemmän, voidaan toteuttaa myös isossa 18 hengen ryhmässä – suositusikä 12v ylöspäin
Kesto	60-90 minuuttia ryhmäkoosta riippuen
Yleiskatsaus	Tämä harjoitus rohkaisee osallistujia jakamaan tärkeitä näkemyksiä ongelmista, joita radikaalitoiminnassa mukana olevilla nuorilla on ja auttaa arvioimaan, missä kohtaa elämässään he ovat kaikkein alttiimpia radikalisaatiolle.
Harjoituksen tarkoitus	• Tutkailla radikaalitoiminnassa mahdollisesti mukana olevan nuoren elämänhistoriaa • Tunnistaa ja tutkia tärkeimmät yhteiskunnalliset ongelmat jotka saattavat syrjäyttää nuoria ja siten motivoida heitä hakeutumaan radikaalitoimintaan • Tutkia radikalisaatioprosessia ja sen vaikutusta ihmiseen, perheeseen, yhteisöön ja muihin sosiaalisiin suhteisiin.

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Ohjaaja jakaa ison ryhmän 3-4 henkilön pienryhmiin ja jakaa heille papereita ja tusseja. Pyydä jokaisesta ryhmästä yhtä piirtämään pitkä vaakaviiva paperille ja selitä, että viivalle tullaan kartoittamaan nuoren henkilön elämänmatka ja viiva toimii henkilöhahmon aikajanana. Vaihe 2: Viivalle merkitään iät 14, 16, 18 ja 20 osoittamaan kyseisessä iässä mahdollisesti tapahtuvia elämän virstanpylväitä. Pienryhmissä luodaan viivalle hahmon yksityiskohtainen aikajana, joka on päätynyt radikalisaation tielle. Heidän tulee kuvailla nuoren henkilön etenemistietä radikalisaation suuntaan ja huomioida merkittäviä painepisteitä, joita ilmenee matkan varrella eri ikäkausina. Ryhmässä tulee miettiä, mitä sellaista jokaisessa kohdassa tapahtuu, mikä pitää henkilön tällä polulla? Keskustelun kautta tulisi pyrkiä määrittelemään henkilöhahmon käyttäytymiseen vaikuttavat motiivit. Vaihe 3: Jokainen pienryhmä esittelee vuorollaan luomansa aikajanan muulle joukolle ja kertoo, millaisia johtopäätöksiä he tekivät henkilöhahmosta ja kuinka he niihin tulivat. Muita rohkaistaan kommentoimaan ja esittämään selventäviä kysymyksiä. Vaihe 4: Ohjaaja esittää kysymyksiä ryhmäkeskustelun herättämiseksi. Esimerkkikysymyksiä: • Millaiseen lopputulokseen on tällainen elämäntyyli voi johtaa (positiiviset/negatiiviset)? • Mitä sinä sanoisit tälle henkilölle, jos tapaisit hänet tänään? • Miten voisit taivutella heitä muuttamaan elämänsä suuntaa pois radikalisaation polulta? • Miten hahmojen käyttäytyminen vaikuttaa heidän perheeseensä, ikätovereihinsa ja yhteisöönsä?
Tarvittava materiaali	• Paperia / fläppitaulun arkkeja • Tusseja
Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Pienryhmätyöskentely • Iso ryhmäkeskustelu ja väittely

Harjoituksen nimi	Konfliktien ymmärtäminen
Ryhmän koko ja ikä	6 tai useampi osallistuja, 14v ylöspäin
Kesto	90 minuuttia
Yleiskatsaus	Tässä harjoituksessa osallistajat selvittävät ymmärrystään konflikteista ja omiin kokemuksiinsa pohjautuen tutkivat kuinka rauhan voi palauttaa ihmisten välille, painottamalla dialogin, kunnioittavan kuuntelemisen tärkeyttä ja moninaisuuden arvokkuutta.
Harjoituksen tarkoitus	• Auttaa osallistujia arvioimaan ja selkeyttämään omia taitojaan vihamielisten tai vaikeiden tilanteiden käsittelemisessä • Tutkia konfliktin ja väkivallan välistä suhdetta ja osallistua laajaan keskusteluun siitä, kuinka nämä asiat vaikuttavat globaaliin yhteisöön • Osallistujia pyydetään pohtimaan konfliktien seurauksia ja sitä, kuinka tuhoisia ne voivat olla niin uhreille kuin hyökkääjillekin

Vaihe 3: Ohjaaja selittää, että aiheen eloon herättämiseksi osallistujien on pohdittava itseksensä jotakin konfliktitilannetta, jossa ovat joskus olleet osallisena. Ohjaaja pyytää keskittymään kolmeen kysymykseen:

1. Mitä tapahtui?
2. Miten reagoit?
3. Oliko reaktiosta hyötyä?

Vaihe 4: Pyydä osallistujia kertomaan esimerkkejään toiselle osallistujalle parikeskustelussa ja kehota heitä miettimään, miten tilanteessa olisi voinut toimia toisin. Pareja pyydetään antamaan toisilleen puolueetonta palautetta ja ehdottamaan vaihtoehtoisia toimintatapoja.

Vaihe 5: Ohjaaja käyttää parien antamaa palautetta monista eri lähestymistavoista ryhmäkeskustelun pohjustamiseen. Ohjaaja ottaa lyhyesti kantaa seuraaviin asioihin:

Neljä erilaista konfliktien ratkaisustrategiaa

1. Välttely – Estää konfliktin esiin tulemisen
2. Purkaminen – tunteiden 'jäähdyttäminen'
3. Rajaaminen – kontrolli siitä, mitkä asiat nousevat esiin
4. Konfrontaatio – Kaikkien ongelmien esille nostaminen

Ryhmäkeskustelu

Mitä näistä käytit omassa esimerkissäsi?

Onko olemassa tilanteita, joissa voisi soveltaa kaikkia neljää lähestymistapaa? Millaisissa tilanteissa?

Vaihe 6: Ohjaaja jatkaa teoriapohjaisella informaatiolla liittyen seuraaviin asioihin:

Yksilön konfliktinkäsittelytyylejä

Voidaan tunnistaa viisi eri käsittelytyyliä, joista jokaisessa on mukana itsevarmuuden (kuinka vahvasti yksilöt yrittävät saada omat tarpeensa tyydyttyiksi) ja yhteistyökyvyyden (kuinka hyvin toisten tarpeet otetaan huomioon) eri asteita.

Kilpailijat

He tavoittelevat omaa etuaan muiden kustannuksella. Tämä voittaja/häviöjä näkökulma perustuu vallankäyttöön pelottelu- tai pakottamistarkoituksessa.

	Mukautujat Unohtavat omat etunsa voidakseen tyydyttää vastapuolen tarpeet. Mukautuvat antavat ennemmin periksi kuin ryhtyvät puolustamaan omaa kantaansa...
	Välttelijät He eivät käsittele konflikteja, vaan vetäytyvät konfliktitilanteista tai lykkäävät konfrontaatiota mahdollisimman pitkälle ja kiertävät ongelmat konfliktin välttämiseksi. He eivät aja omaa eivätkä vastapuolen asiaa. Sovittelijat He pyrkivät tutkiskelemaan konfliktia ja etsivät kultaista keskietä. He ovat kiinnostuneet löytämään ratkaisuja, jotka tyydyttävät molempia osapuolia. Yhteistyökumppanit He haluavat löytää ratkaisuja, jotka tyydyttävät molempien osapuolien tarpeet mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. He haastavat ihmisiä ratkaisun etsimiseksi – tätä kutsutaan win/win lähestymistavaksi. Vaihe 8: Ryhmäkeskustelu Tunnistatko itsesi edellä mainituista kuvauksista? Onko mielestäsi olemassa muita tyyplejä kuin viisi tässä listattua? Vaihe 9: Ohjaaja kertoo ryhmälle, että nyt siirrytään henkilökohtaisesta asemasta globaalimpaan asemaan, ja kysyy osallistujilta, kuinka he näkevät eri ryhmittymät (kulttuuriin, uskontoon jne. liittyvät) käsittelevät konflikteja ja kuinka ne liittyvät radikalisaatioteemaan.
Tarvittava materiaali	On suositeltavaa, että ohjaaja valmistelee osallistujille jaettavan infolehtisen konfliktiteemaan (pohjimmaiset syyt, strategiat jne.) liittyen.

Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Aivoriihi • Teoriatiedon jakaminen • Esimerkkien analysointi • Parityöskentely • Ryhmäkeskustelu Hyvä tilaisuus painottaa käyttäytymistapoja henkilökuvien sijaan, kun puhutaan konfliktien käsittelystä. Näin voidaan puhua 'huonosta' käytöksestä ilman, että se on henkilökohtaista tai henkilöön sidottua.
-------------------	--

Harjoituksen nimi	Paikanvaihto
Ryhmän koko ja ikä	Soveltuu ryhmätoimintaan, ikä 14v ylöspäin
Kesto	30-90 minuuttia ryhmäkoosta riippuen
Yleiskatsaus	Yksi radikalisaation päänäkökulmista on väkivallan käyttäminen omien etujen saavuttamisen keinona sekä työkaluna konfliktien ratkaisemisessa. On tärkeää, että nuoret oppivat konfliktien ratkaisuun rauhanomaisia ja väkivallattomia keinoja sekä kykyä asettua vastapuolen asemaan ja nähdä asiat heidän kannaltaan.
Harjoituksen tarkoitus	• Mielipiteiden ja argumenttien muodostaminen, täsmentäminen ja jakaminen väittelytarkoituksessa. • Vasta-argumenttien määrittelemine ja kehittäminen, eri näkökulmista lähestyminen. • Käytännön harjoittelua toisen asemaan asettumiselle.
Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Kerro osallistujille, että tarkoituksena on järjestää väittelytilaisuus, jonka tarkoituksena ei ole löytää ratkaisua tai vakuuttaa ketään, vaan tarkoitus on yrittää asettua vastapuolen asemaan ja esittää eriäviä mielipiteitä kunnioittavasti. Jaa osallistujat kolmeen ryhmään: A, B ja C. Järjestä tuolit siten, että ryhmän A ja B jäsenet ovat vastakkain ja ryhmä C seuraa tilannetta sivusta.

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 2: Esittele keskustelun aihe ja määrittele, että ryhmä A on puolesta ja ryhmä B on vastaan. Ryhmä C kuuntelee tarkkaavaisesti sivusta molempien argumentteja ja yrittää diplomaattisesti löytää yhteneväisiä näkemyksiä, pyrkien tuomaan eriävät näkökulmat lähemmäksi toisiaan. On suositeltavaa, että väittelyaiheet tulisivat edes alustavasti ryhmältä itseltään. Aiheen keksimistä voi helpottaa antamalla seuraavia esimerkkejä. ▪ <i>“Monikulttuurisuus on rikkautta, mutta maassa maan tavalla”</i> ▪ <i>“Itsensä suojeleminen vaatii väkivaltaa”</i> ▪ <i>“Kulttuurinen enemmistö ei tee mitään sopeutuakseen vähemmistöihin”</i> Vaihe 3: Ryhmät vaihtavat paikkaa siten, että A ryhmä seuraa sivusta, B ryhmä on väittelyssä puolesta ja C ryhmä vastaan. On hyvä pitää väittelyn aihe samana, jotta jokainen ryhmä voi kokea jokaisen roolin harjoituksessa. Viimeisellä kierroksella ryhmä C on puolesta, ryhmä A vastaan ja ryhmä B tarkkailee sivusta. Harjoituksen aikana on myös hyvä tarkkailla ja arvioida osallistujien kykyä asettua eri asemiin. Vaihe 4: Lopuksi pohditaan, miltä väittely tuntui – tunsiko joku joutuneensa hyökkäyksen kohteeksi, tulleen väärinymmärretyksi, jääneensä huomiotta jne. Muuttuivatko argumentit väittelykierrosten aikana ja millaisia haasteita oli oman argumentin puolustamisessa?
Ohjaajalle	Menetelmiin kuuluu: • Roolileikki On mahdollista muokata keskustelun aiheita ja teemoja ryhmälle sopivaksi, ottaen huomioon iän, sisäiset konfliktit jne. Tähän dynamiikkaan perustuen ohjaaja voi ottaa käsittelyyn useita aiheita kuten: rinnakkaiselo, väkivallan käyttö työkaluna jne. Tämä harjoitus voidaan tehdä myös dynaamisemmin ja nopeatempoisesti rajaamalla aikaa esim. argumenttien miettimiselle ja paikkojen vaihtamiselle.

Harjoituksen nimi	Juurien vahvistaminen
Ryhmän koko ja ikä	Tämä harjoitus sopii parhaiten varttuneemmille teineille ja nuorille aikuisille sukupuolesta riippumatta.
Kesto	Vähintään 60 minuuttia mutta kesto voidaan laajentaa, jos aikaa on ja keskustelu syvenee.
Yleiskatsaus	Harjoitus antaa osallistujille mahdollisuuden kertoa menneisyydestään sekä siitä, miten oma maailmankuva on muodostunut. Symboleja ja kuvakieltä käyttämällä ohjaaja rohkaisee osallistujia välittämään viestejä ja kertomaan historiastaan ilman sanoja.
Harjoituksen tarkoitus	• Elämäkokemusten jakaminen ryhmässä • Itse-reflektio (ja halutessa ryhmässä jakaminen) ja oman motivaation pohtiminen radikaalitoimintaan hakeutumisen syistä. • Tarjota mahdollisuuksia yhteyden löytymiseen ryhmäläisten välillä • Selvittää yhtäläisyyksiä ryhmäläisten elämäkokemusten välillä ja löytää elämäalueilta yhteneviä kokemuksia siitä, miten elämä on johdattanut heidät siihen pisteeseen missä he nyt ovat. • Tunnistaa positiivisia ja negatiivisia ominaisuuksia, joita osallistujat ovat kehittäneet oman elämänsä tilanteisiin pohjautuen.

Harjoituksen kuvaus	Vaihe 1: Ohjaaja esittelee harjoituksen kuvailemalla, kuinka puun symboli edustaa jokaisen ryhmäläisen henkilökohtaisia elämäkokemuksia. Käyttämällä ainoastaan symboleja ja kuvia tämä puu kuvaa jokaisen osallistujan tähänastisen elämän perusolemuksen. Jokaiselle ryhmäläiselle jaetaan iso paperiarkki ja tusseja. Vaihe 2: Osallistujia pyydetään aluksi piirtämään puun juuret, jotka kuvaavat perhetaustoja ja tilannetta, johon on syntynyt. Ovatko nämä juuret vahvat? Vai kenties solmuiset ja sotkuiset? Onko juurilla pysyvä merkitys? Puunrunko edustaa kasvatusta ja kouluikää. Onko runko ohut, taipuisa, vahva, vakaa? Oksat ovat elämän eri osa-alueita kuten perhe, työ, harrastukset, ystävät jne. Ovatko jotkut oksat vahvempia kuin toiset? Onko niiden välillä tasapaino? Kehota osallistujia kertomaan jotain itsestään tämän kuvan kautta. Kasvaako puussa kukkia, hedelmiä tai köynnöskasveja jne.? Onko pois leikattuja oksia? Onko puu suorassa? Onko tukikeppiä – perhe, ystävät, poliittiset ihanteet jne.? Osallistujia pyydetään pohtimaan: • Millä asioilla on ollut suurin vaikutus? • Mitkä asiat olivat joskus tärkeitä mutta ovat siirtyneet takalalle tai hävinneet kokonaan? • Mitkä ovat tärkeimmät motivaation lähteet? Vaihe 3: Kokoa ryhmäläiset yhteen jakamaan puunsa toisille ja käytä tätä tilaisuutta korostaaksesi ryhmän eri ominaispiirteitä. Kysy, mitä osallistujat oppivat itsestään ja toisistaan harjoituksen kautta? Mitä yhteistä heillä on? Mitkä ovat suurimmat erot? Vaihe 4: Pyydä osallistujia sulkemaan silmänsä ja kuvittelemaan mielessään puussa kasvavat silmut. Kerro, että nämä silmut edustavat heidän tulevaisuuttaan. Millaisia asioita he haluaisivat elämäänsä tulevan matkan varrella?
Tarvittava materiaali	• Isoja paperiarkkeja • Tusseja

Lähteet

Lähteet

- Council of Europe (2016) *Workshop on the prevention of hate speech online – Education against hate speech*. Available at: <https://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/Source/Documentation/Workshops2016/EventWshops22oct2016.pdf>
- Educate Against Hate (2018) *Radicalisation and Extremism*. Available at: <https://educateagainsthate.com/teachers/radicalisation-and-extremism/>
- European Commission Migration and Home Affairs (2018) *Radicalisation Awareness Network (RAN)*. Available at: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en
- Nottingham College (2015) *Introduction to Radicalisation*. Available: <https://www.nottinghamcollege.ac.uk/NCN/media/websiteimages/Documents/Introduction-To-Radicalisation.pdf>
- Radicalisation Awareness Network (2017) *Preventing Radicalisation to Terrorism and Violent Extremism*. Available at: https://ec.europa.eu/homeaffairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-bestpractices/docs/educating_young_people_en.pdf
- Radicalisation Awareness Network (2015) *RAN Issue Paper – Counter Narratives and Alternative Narratives*. Available at: https://ec.europa.eu/homeaffairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ranpapers/docs/issue_paper_cn_oct2015_en.pdf
- Science Direct (2016) *Terrorism, radicalization and de-radicalization*. Available at: https://nvvb.nl/media/cms_page_media/694/Terrorism%2C%20radicalization%20and%20de-radicalization.pdf
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2017) *Youth and Violent Extremism on Social Media*. Available at: <http://unesdoc.unesco.org/images/0026/002603/260382e.pdf>
- University of Twente (2017) *Social Identity Theory*. Available at: https://www.utwente.nl/en/bms/communication-theories/sorted-bycluster/Interpersonal%20Communication%20and%20Relations/Social_Identity_Theory/

Erasmus+

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot
be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2016-1-DE04-KA205-013704

inn^oventum

SYNTHESIS
CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION

Association for Education and
Sustainable Development

Centrum Inspiraçe

études ET chantiers Corsica
STUDII E OPERE

